

Konferencja regionalna EnercitEE

Energooszczędność budynków.
Wymogi, dobre praktyki i rekomendacje
na bazie doświadczeń projektu
EnercitEE

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

20 listopada 2013r., Wrocław

Projekt „EnercitEE”

Działania w zakresie zwiększania efektywności energetycznej w regionie

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

20 listopada 2013r., Wrocław

EnercitEE

European **networks**,
experience and
recommendations helping
cities and citizens
to become
Energy Efficient

Kontekst projektu

* **Pakiet klimatyczno-energetyczny UE - cele 20-20-20:**

- 20% redukcja emisji gazów cieplarnianych do roku 2020, w porównaniu do poziomów z 1990 r.
- 20% udział energii odnawialnych;
- oraz 20% redukcja zużycia energii.

* **Protokół z Kioto**

Projekt jest kontynuacją projektu „*energy’regio*” zrealizowanego w ramach INTERREG IIC (obejmuje jednak również mieszkańców jako grupę docelową działań).

Kontekst

- **Dyrektywa** Parlamentu Europejskiego i Rady **2006/32/WE** z dn. 5 kwietnia 2006 r. **w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych**
- **Dyrektywa** Parlamentu Europejskiego i Rady **2010/31/UE** z dn. 19 maja 2010 r. **w sprawie charakterystyki energetycznej budynków**
- **Ustawa o efektywności energetycznej** z 2011 r.
- **„Polityka Energetyczna do 2030”** z 10 listopada 2009 r. w części – której jednym z podstawowych kierunków jest „poprawa efektywności energetycznej”
- **Ustawa - Prawo energetyczne** z 10 kwietnia 1997 r. Art. 18 – zadania własne gminy w zakresie zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe
- **Strategiczne dokumenty regionalne**

Cel projektu

Wymiana doświadczeń w celu zidentyfikowania, analizy i transferu najlepszych praktyk tak, aby zwiększyć efektywność energetyczną w samorządach i środowiskach lokalnych.

EnercitEE dąży do wdrożenia celów UE dotyczących efektywności energetycznej w praktyce.

Tło projektu EnercitEE

INTERREG IVC

Czas trwania: 4 lata

Całkowity budżet dla Dolnego Śląska: 628 600 EUR

Dofinansowanie dla Dolnego Śląska z EFRR (85%): 534 310 EUR

Własne środki (15%): 94 290 EUR

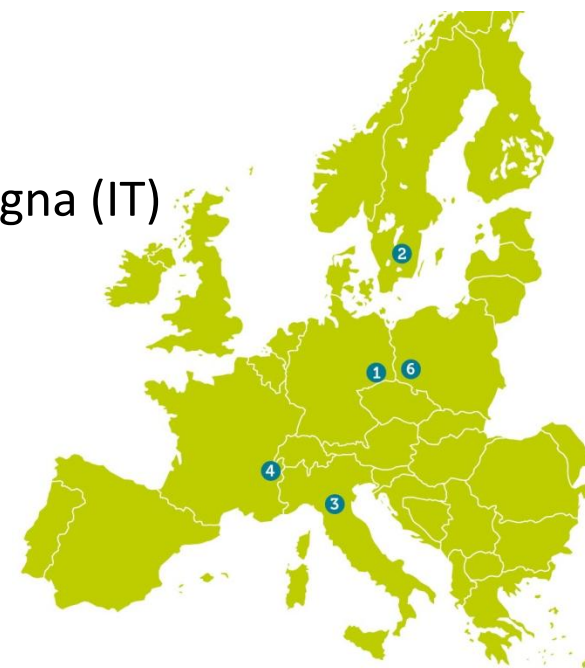
Partnerzy

Partner wiodący:

1. Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft (DE)

Pozostali partnerzy:

2. Energy Agency of South East Sweden (SE)
3. ASTER Science Technology Business, Emilia-Romagna (IT)
4. Emilia-Romagna Region (IT)
5. Region Haute-Savoie (FR)
6. Województwo Dolnośląskie (PL)

Policy Advice Seminar

Policy Advice Seminar (międzynarodowe seminarium ekspertów ds. energetyki) – 26-27 października 2011 r.

Eksperci z Niemiec, Francji, Polski, Włoch i Szwecji

Cel: Wymiana informacji o lokalnych i regionalnych instrumentach i politykach w zakresie planowania i wdrażania działań nakierowanych na zwiększanie efektywności energetycznej

3 warsztaty + sesja otwarta = rekomendacje

Niektóre rekomendacje do Strategii Rozwoju DŚ do 2020:

- Edukowanie i aktywizowanie lokalnych społeczności odnośnie działań mających na celu zmniejszenie emisji CO2 oraz obniżenie zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej.
- Motywowanie do stosowania lokalnych źródeł energii.
- Implementacja programów edukacyjnych w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju.
- Utworzenie regionalnej agencji energetycznej.

Policy Advice Seminar

Policy Advice Seminar

Policy recommendations for Lower Silesia	
	
Local & regional energy plans, concepts and balancing (Workshop 1)	<div style="display: flex; flex-wrap: wrap;"> <div style="width: 50%; padding: 5px; border: 1px solid gray; margin-bottom: 5px;"> Impact Analysis on energy programmes GP: Switzerland </div> <div style="width: 50%; padding: 5px; border: 1px solid gray; margin-bottom: 5px;"> Ambitious local vision GP: Växjö </div> <div style="width: 50%; padding: 5px; border: 1px solid gray; margin-bottom: 5px;"> Ability to create the system of institutional Equilibrium </div> <div style="width: 50%; padding: 5px; border: 1px solid gray;"> City of Dzerżonow as a role model for other in LSI </div> </div>
Concrete tools & instruments of municipalities (Workshop 2)	<div style="display: flex; flex-wrap: wrap;"> <div style="width: 100%; padding: 5px; border: 1px solid gray; margin-bottom: 5px; text-align: center;"> Change of Real Estate taxation to internalise external effects </div> <div style="width: 50%; padding: 5px; border: 1px solid gray; margin-bottom: 5px;"> Ground Occupation Bonus GP: Haute-Savoie </div> <div style="width: 50%; padding: 5px; border: 1px solid gray;"> European Energy Award® GP: Saxony </div> </div>
Involvement of citizens & soft measures (Workshop 3)	<div style="display: flex; flex-wrap: wrap;"> <div style="width: 100%; padding: 5px; border: 1px solid gray; margin-bottom: 5px; text-align: center;"> Public events for ordinary people </div> <div style="width: 50%; padding: 5px; border: 1px solid gray; margin-bottom: 5px;"> Teaching pupils on a regular level </div> <div style="width: 50%; padding: 5px; border: 1px solid gray; margin-bottom: 5px;"> Overcome lack of social capital </div> <div style="width: 50%; padding: 5px; border: 1px solid gray; margin-bottom: 5px;"> Ensure coherence of institutions </div> <div style="width: 50%; padding: 5px; border: 1px solid gray;"> Carbon 'diet' </div> </div>

Wizyta samorządowców w Växjö

Policy Makers' Exchange I (wizyta studyjna samorządowców) – Växjö, 30 maja – 1 czerwca 2012 r.

Cel: przedstawienie dobrych praktyk na przykładzie Växjö decydentom z regionów EnercitEE (tj. Saksonii, Dolnego Śląska, Emilia-Romania oraz Górnej Sabaudii) + możliwość wzięcia udziału w dyskusjach z lokalnymi politykami

Obiekty:

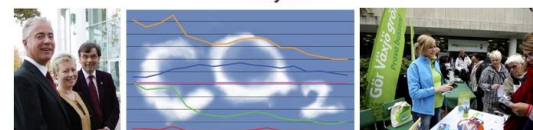
- * Darmowy parking - motywacja do korzystania z samochodów elektrycznych, hybrydowych oraz napędzanych biopaliwami
- * Ścieżki rowerowe i miejsca dla rowerów
- * Dworzec autobusowy –autobus napędzany biopaliwem
- * Szpital - zastosowanie sieci chłodniczej zasilanej biomasą
- * Energia słoneczno-termiczna na basenie
- * Wielopiętrowe, drewniane domy pasywne
- * Huta szkła

Ucz się od najlepszych

VÄXJÖ

The Greenest City in Europe
vaxjo.se

Wizyta studyjna w Växjö (Szwecja)

Wizyta samorządowców, Växjö

Wizyta samorządowców w Bolonii

Policy Makers' Exchange II (wizyta studyjna samorządowców) – Bolonia, 21-23 października 2013 r.

Cel: przedstawienie dolnośląskim samorządowcom dobrych praktyk w zakresie efektywności energetycznej na przykładzie włoskiego miasta Bolonia

POROZUMIENIE BURMISTRZÓW!

Obiekty:

- pilotażowa biogazownia w San Giovanni in Persiceto, z instalacją uzdatniania biogazu do postaci biometanu
- ekologiczna spalarnia odpadów
- wielofunkcyjny energooszczędny (inteligentny) budynek studencki (akademik)
- ekspozycja rozwiązań energooszczędnych w budownictwie

Wizyta samorządowców w Bolonii

Spalarnia odpadów HERA

- zakład po gruntownej przebudowie i modernizacji,
- zgodność z unijnymi przepisami i normami,
- rozbudowany system monitoringu,
- 2 niezależne linie, z których każda przetwarza dziennie 300 ton odpadów miejskich mieszanych i specjalnych (również medycznych),
- odzysk ciepła możliwy dzięki specjalnej stacji kogeneracyjnej,
- roczna produkcja 130 mln kWh energii elektrycznej i 30 mln Mcal energii cieplnej (do sieci),
- odpowiednik 37,000 ton oleju napędowego

Baza danych jednostek EE

Baza danych jednostek zajmujących się tematyką efektywności energetycznej na Dolnym Śląsku

Zebranie w jednym miejscu najważniejszych i najaktywniejszych „graczy”

Cel: animowanie działań w zakresie EE w regionie pod kątem przyszłego okresu programowania (np. pomoc w zawiązywaniu partnerstw)

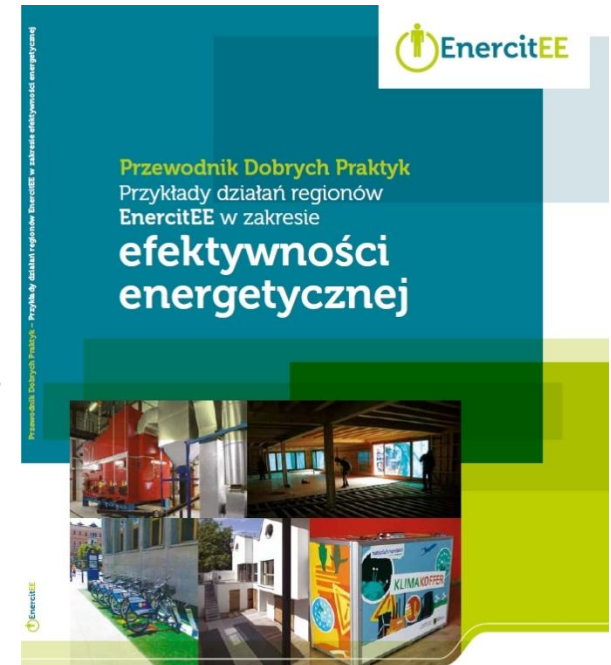
Przewodnik Dobrych Praktyk

Good Practice Guide – wydanie przewodnika dobrych praktyk

Cel: przedstawienie potencjału różnych sektorów w zakresie efektywności energetycznej w regionach partnerskich EnercitEE

Dolnośląskie dobre praktyki:

- dom pasywny w Smolcu (biuro projektowe Lipińscy),
- biogazownia w Żernikach Wielkich (1,7 MW),
- Wrocławski Rower Miejski,
- Bezinwestycyjne oszczędzanie energii w szkołach wrocławskich i Doliny Baryczy

Prezentacja w Komitecie Regionów

Prezentacja projektu, regionów oraz idei efektywności energetycznej w Komitecie Regionów w Brukseli – 24 kwietnia 2013 r.

Promowanie Dolnego Śląsk i Polski

**DOLNY
ŚLĄSK**

Podprojekty

- ✓ 2 otwarte nabory na podprojekty
- ✓ Ostatecznie zatwierdzonych **8 podprojektów**
- ✓ Partnerzy z co najmniej **3 regionów** uczestniczących w podprojekcie
- ✓ Budżet podprojektu na DŚ: od ok. **30 000 €** do ok. **65 000 €**
- ✓ Dofinansowanie **do 100% kosztów kwalif.** (85% EFRR + 15% BWD)

EEMTE

FIPREC

GRACE

ActEE

E-FoxES

Podprojekt CLIPART

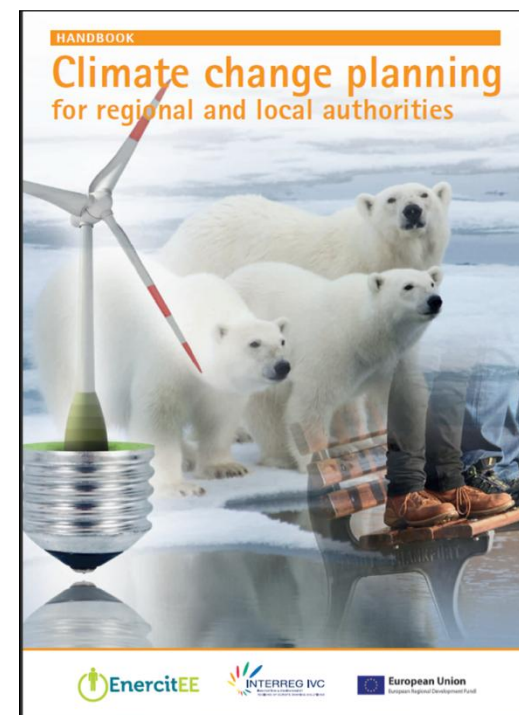
CLIPART – Climatic Planning and Reviewing Tools for Regions and Local Authorities
(„Instrumenty planowania i badania klimatu dla regionów i władz lokalnych”)

Miasto Jelenia Góra

Opracowanie *Przewodnika dla Władz Regionalnych w Zakresie Planowania Zmian Klimatu*:

- skierowany do przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych, ale również do wszystkich zainteresowanych tą tematyką,
- ogólny opis problemu zmian klimatycznych,
- przedstawia szereg procedur i narzędzi pomocnych w łagodzeniu zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu,
- bez zbyt technicznego języka,

UŻYTECZNE WSKAZÓWKI JAK STWORZYĆ PLAN
KLIMATYCZNY DLA GMINY

Podprojekt PRATLA

PraTLA - Practical Training in Local Authorities („Stáže we władzach lokalnych”)

Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

- staże studenckie w samorządach mające na celu zapoznanie z problemami dot. efektywności energetycznej w regionie (7 studentów na 3-miesięcznych praktykach)

The poster features a grid of six images: a person in an orange safety vest, a solid teal square, a photo of two people with a sign, a solid light blue square, a photo of a group of people, and a solid light green square. Below the grid, the text reads: 'PraTLA – Contributions of students of four European countries to boost energy efficiency in communities'. A circular logo on the right says 'PraTLA Practical Training in Local Authorities'. At the bottom, logos for EnercitEE, Hochschule Zittau/Görlitz, UNIVERSITÄT FÜR ANWENDETE UMWELTWISSENSCHAFT UND ÖKOLOGIE, UNIVERSITÄT SACHSEN, INTERREG IVC, and European Union are displayed.

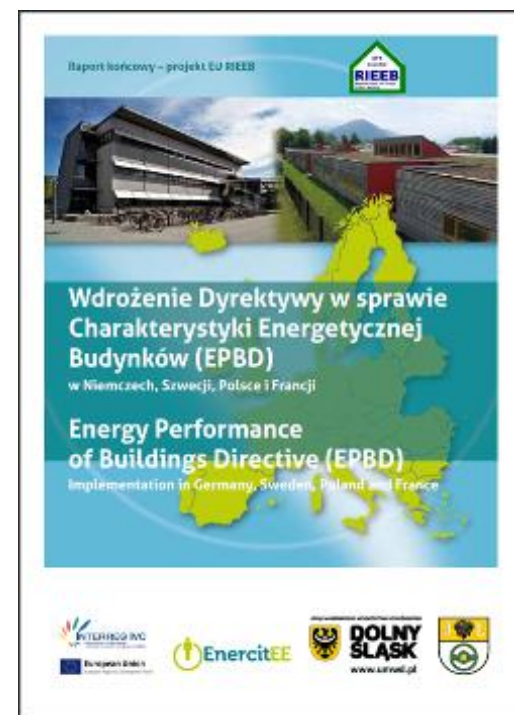
Podprojekt RIEEB

RIEEB - Regional Impact with Energy Efficient Buildings

(„Budynki efektywne energetycznie i ich oddziaływanie w regionie”)

Gmina Jelcz-Laskowice

- 5 budynków komunalnych, które mają audyty energetyczne, świadectwa charakterystyki energ. i przeprowadzono na nich badania termowizyjne
  - 7 budynków szkolnych: audyty + 1 szkoła: termowizja
  - 3 budynki komunalne: świadectwa charakterystyki energ.
+ termowizja
  - 5 budynków komunalnych: świadectwa charakterystyki energ.
+ termowizja
  - 1 budynek (siedziba Urzędu): świadectwo charakterystyki energ.
- + opracowanie rekomendacji dla władz

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

Arkadiusz Suliga, tel. 71 776 91 37,
e-mail: arkadiusz.suliga@dolnyslask.pl

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Departament Marszałka
Wydział Współpracy z Zagranicą i Projektów Międzynarodowych
ul. Mazowiecka 15; 50-411 Wrocław
www.umwd.dolnyslask.pl/ewt